

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจ่ายเงินชดเชยอันเนื่องมาจากการเลิกจ้าง

บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด มีหนังสือที่ บสส. (กจ.) ๒๕๕๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๗ ให้ความเห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหนี้โดยคุณภาพ ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และให้จัดตั้งบริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด (บสส. สุขุมวิท) ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้น โดยจดทะเบียนจัดตั้ง บริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบัน การเงินซึ่งมีสถานะภาพเป็นองค์การของรัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะและเป็นรัฐวิสาหกิจ ตามมาตรา ๔ (ก) แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด อันมีผลให้ บสส. สุขุมวิท มีสถานะภาพเป็นรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๔ (ค) แห่งพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และเป็นรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ พนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ นั้น

บสส. สุขุมวิท ได้ลงนามในสัญญาจ้างลูกจ้าง ฉบับลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ กับนางจุไรรัตน์ ปันยารชุน เพื่อว่าจ้างให้นางจุไรรัตน์ฯ ทำงานในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ รวมระยะเวลา ๓ ปี สัญญาจ้างดังกล่าว ได้ลงนามก่อนที่พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีผลใช้บังคับ และเนื่องจาก บสส. สุขุมวิท มีกรอบระยะเวลาที่จำกัดในการดำเนินการแก้ไขปัญหาลูกหนี้โดยคุณภาพ ซึ่งตามนโยบายของทางการมุ่งหมายให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓-๕ ปี บสส. สุขุมวิท จึงได้กำหนดเงื่อนไขในการต่ออายุสัญญาจ้างดังกล่าวไว้ด้วยในข้อ ๘ ของสัญญาจ้างลูกจ้าง โดยระบุว่าเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญานี้แล้ว หาก บสส. สุขุมวิท มีความประสงค์จะว่าจ้างให้นางจุไรรัตน์ฯ ปฏิบัติตามสัญญานี้ต่อไป บสส. สุขุมวิท จะมีหนังสือแจ้งให้นางจุไรรัตน์ฯ ทราบความประสงค์ก่อนครบกำหนดเวลาในสัญญาจ้างเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และนางจุไรรัตน์ฯ ต้องตกลงยินยอมเข้าทำสัญญากับบริษัทก่อนครบกำหนดเวลาในสัญญานี้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ซึ่งการกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวนี้มุ่งหมายให้การปฏิบัติงานของกรรมการผู้จัดการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายจนจบโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ๕ ปี ซึ่ง บสส. สุขุมวิท ได้นำเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

คณะกรรมการของ บบส. สุขุมวิท ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการ ปราบกฏว่าการปฏิบัติงานของนางจุไรรัตน์ฯ มีผลการประเมินในระดับสูงมาก ดังนั้น คณะกรรมการของ บบส. สุขุมวิท ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ จึงมีมติอนุมัติให้ต่อสัญญาว่าจ้างนางจุไรรัตน์ฯ ออกไปอีกวาระหนึ่ง เพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการต่อไป โดยมีขอบเขตงานและความรับผิดชอบเช่นเดิมทุกประการ และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีหนังสือเห็นชอบให้ทำสัญญาจ้างนางจุไรรัตน์ฯ ตามระยะเวลาเดิมคือ ๓ ปี โดยปรับลดเงินเดือนเหลือ ๓๕๐,๐๐๐ บาท ไม่มีโบนัส เบี้ยประชุมกรรมการ ตลอดจนรายได้อื่นใดอีกนอกเหนือจากเงินเดือน และพร้อมที่จะรับผิดชอบงานที่เพิ่มขึ้นอีกหากมี บบส. สุขุมวิท และนางจุไรรัตน์ฯ จึงทำความตกลงต่อกัน เพื่อขยายระยะเวลาการจ้างนางจุไรรัตน์ฯ ตามสัญญาจ้างลูกจ้างดังกล่าวออกไปอีก ๓ ปี ตามเงื่อนไขข้างต้น แต่มิได้ลงนามในบันทึกเพิ่มเติมต่อท้ายสัญญาจ้างลูกจ้าง เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการจ้างและการแต่งตั้งกรรมการผู้จัดการของ บบส. สุขุมวิท ภายหลังจากสัญญาจ้างเดิมของนางจุไรรัตน์ฯ สิ้นสุดลงจะต้องดำเนินการตามกระบวนการสรรหาตามนัยมาตรา ๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ คณะกรรมการของ บบส. สุขุมวิท ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๖ จึงมีมติแต่งตั้งนางจุไรรัตน์ฯ ให้ดำรงตำแหน่งรักษาการกรรมการผู้จัดการ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เป็นต้นไป จนกว่าการแต่งตั้งกรรมการผู้จัดการจะแล้วเสร็จ โดยได้รับผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามสัญญาจ้างลูกจ้าง ฉบับลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๓ และกองทุนฯ ได้มีหนังสือเห็นชอบให้นางจุไรรัตน์ฯ ดำรงตำแหน่งรักษาการกรรมการผู้จัดการตามมติฯ ข้างต้น โดยให้รับเงินเดือน ๓๕๐,๐๐๐ บาท ไม่มีโบนัส เบี้ยประชุมกรรมการ ตลอดจนรายได้อื่นใดอีกนอกเหนือจากเงินเดือน และพร้อมที่จะรับผิดชอบงานที่เพิ่มขึ้นอีกหากมี

ต่อมา กองทุนฯ ได้มีนโยบายให้โอนกิจการบริษัท บริหารสินค้าน้ำทรัพย์เพชรบุรี จำกัด ไปรวมกับ บบส. สุขุมวิท เพื่อให้การบริหารหนี้ด้วยคุณภาพของบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่กองทุนฯ ถือหุ้นมีมาตรฐานเดียวกัน และสะดวกต่อการกำกับดูแล รวมถึงประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโดยลดหรือใช้ต้นทุนร่วมกัน และได้มีการลงนามในสัญญาการโอนกิจการตามนโยบายของกองทุนฯ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ซึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและคณะกรรมการบริษัทด้วย รวมทั้งกองทุนฯ ได้มีหนังสือให้นางจุไรรัตน์ฯ สิ้นสุดสภาพการเป็นรักษาการกรรมการผู้จัดการและกรรมการบริษัทโดยทันที บบส. สุขุมวิท จึงได้บอกเลิกจ้างนางจุไรรัตน์ฯ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๗ หากนับระยะเวลาการทำงานของนางจุไรรัตน์ฯ ตามสัญญาจ้างลูกจ้างนับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ จนถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ ต่อเนื่องกับระยะเวลาการทำงานภายหลังสัญญาจ้างลูกจ้างสิ้นสุดลงซึ่งถือเป็นการจ้างแรงงานต่อไปโดยไม่มีกำหนดเวลานับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ จนถึงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๗ รวมเป็นระยะเวลาการทำงานทั้งสิ้น ๓ ปี ๗ เดือน ๙ วัน

ตามระเบียบของ บบส. สุขุมวิท ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งระบุในข้อ ๔ ให้มีผลใช้บังคับกับกรรมการผู้จัดการโดยอนุโลม และในหมวด ๘ การเลิกจ้าง ค่าชดเชย และค่าชดเชยพิเศษ ในข้อ ๑๐๐ (๑) และข้อ ๑๐๒ ระบุว่า เมื่อบริษัทได้บอกเลิกจ้างพนักงานเนื่องจากการเลิก ยุบ เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือควบรวมบริษัท อันเนื่องมาจากนโยบายของการ บริษัทจะจ่ายค่าชดเชยให้แก่พนักงานซึ่งทำงานติดต่อกันครบ ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๖ ปี เท่ากับอัตราค่าจ้างงวดสุดท้าย ๑๘๐ วัน ประกอบกับในข้อ ๑๐๐ วรรคสุดท้ายของระเบียบดังกล่าวได้ระบุเพิ่มเติมว่าในการเลิกจ้างพนักงานตามข้อ ๑๐๐ (๑) บริษัทจะแจ้งให้พนักงานทราบภายในวันหรือก่อนวันจ่ายค่าจ้าง เพื่อให้มีผลเป็นการเลิกจ้างเมื่อถึงกำหนดจ่ายค่าจ้างในคราวถัดไป อย่างไรก็ตาม บริษัทอาจบอกเลิกจ้างพนักงานทันที ทั้งนี้ บริษัทจะจ่ายค่าจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าให้กับพนักงานเป็นจำนวนเท่ากับค่าจ้างที่พนักงานมีสิทธิได้รับ จนถึงกำหนดจ่ายค่าจ้างในคราวถัดไปได้ ดังนั้น การบอกเลิกจ้างนางจุไรรัตน์ฯ โดยให้มีผลทันทีดังกล่าวข้างต้น บบส. สุขุมวิท จึงต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่นางจุไรรัตน์ฯ เท่ากับอัตราค่าจ้างงวดสุดท้าย (จำนวน ๓๕๐,๐๐๐ บาท) ๑๘๐ วัน ตามระเบียบว่าด้วยการพนักงานฯ ในข้อ ๑๐๐ (๑) และข้อ ๑๐๒ รวมทั้งต้องจ่ายค่าจ้างของเดือนมิถุนายน และเดือนกรกฎาคม รวม ๒ เดือน แทนการบอกกล่าวล่วงหน้า ตามระเบียบว่าด้วยการพนักงานฯ ในข้อ ๑๐๐ วรรคสุดท้ายอีกส่วนหนึ่งด้วย อย่างไรก็ตามเพื่อให้การจ่ายเงินชดเชยให้แก่นางจุไรรัตน์ฯ อันเนื่องมาจากการเลิกจ้าง มีความรอบคอบและมีความถูกต้อง บบส. สุขุมวิท จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า

๑. การที่นางจุไรรัตน์ฯ ได้ปฏิบัติงานตามระยะเวลาในสัญญาจ้างตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ จนถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ แล้ว แต่หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาจ้าง นางจุไรรัตน์ฯ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ในฐานะรักษาการกรรมการผู้จัดการต่อเนื่องจนถึงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๗ ถือเป็นการจ้างต่อเนื่องตามสัญญาเดิมโดยไม่มีกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และต้องนับระยะเวลาการทำงานรวมทั้งสิ้นเป็น ๓ ปี ๗ เดือน ๙ วัน ใช่หรือไม่

๒. การที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินได้มีนโยบายให้โอนกิจการบริษัทบริหารสินทรัพย์เพชรบุรี จำกัด มารวมกับ บบส. สุขุมวิท และให้เปลี่ยนโครงสร้างการบริหาร โดยให้นางจุไรรัตน์ฯ สิ้นสุดสภาพการเป็นกรรมการผู้จัดการทันที การบอกเลิกจ้างนางจุไรรัตน์ฯ ในกรณีดังกล่าว ถือเป็นการเลิกจ้างอันเนื่องมาจากนโยบายของทางบริษัท ซึ่งจะต้องจ่ายค่าชดเชย ๑๘๐ วัน ตามระเบียบของบริษัท ซึ่งเป็นหลักการทำงานเดียวกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และต้องจ่ายค่าจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นจำนวน ๒ เดือน ตามมาตรา ๕๘๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามรายละเอียดดังกล่าวข้างต้นหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และผู้แทน บบส. สุขุมวิท แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ก่อนที่

บบส. สุขุมวิท จะได้เสนอข้อหาหรือต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการ บบส. สุขุมวิท ได้มีมติแต่งตั้งให้นางจุไรรัตน์ฯ ซึ่งเป็นหนึ่งในกรรมการของบริษัทดำรงตำแหน่งรักษาการกรรมการผู้จัดการ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เป็นต้นไป จนกว่าการแต่งตั้งกรรมการผู้จัดการจะแล้วเสร็จ^๑ ซึ่งต่อมาเมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้ให้ความเห็นในเรื่อง การต่ออายุสัญญาจ้างกรรมการผู้จัดการรัฐวิสาหกิจดังกล่าว^๒ ว่า เมื่อสัญญาจ้างเดิมที่ว่าจ้างนางจุไรรัตน์ฯ ให้ทำงานในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการจนถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ ได้สิ้นสุดลงแล้ว บบส. สุขุมวิท ไม่สามารถจ้างนางจุไรรัตน์ฯ ให้ทำงานต่อไปได้อีกตามข้อกำหนดในสัญญาจ้าง เนื่องจากการว่าจ้างผู้บริหารรัฐวิสาหกิจต้องมาจากผู้ที่ได้รับการสรรหาตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่จึงได้มีหนังสือแจ้ง บบส. สุขุมวิท^๓ เห็นควรให้นางจุไรรัตน์ฯ สิ้นสุดสภาพการเป็นรักษาการกรรมการผู้จัดการและกรรมการบริษัทโดยทันที และให้แต่งตั้งนายชุมพล ดอนสกุล ซึ่งเป็นรองกรรมการผู้จัดการทำหน้าที่รักษาการกรรมการผู้จัดการแทนจนกว่าจะได้กรรมการผู้จัดการคนใหม่จากกระบวนการสรรหา และคณะกรรมการ บบส. สุขุมวิท ก็ได้มีมติดำเนินการตามความเห็นดังกล่าวของกองทุนฯ^๔

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของ บบส. สุขุมวิท ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า

ประเด็นที่หนึ่ง การที่นางจุไรรัตน์ฯ รักษาการในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ บบส. สุขุมวิท ภายหลังจากสัญญาว่าจ้างให้ทำงานในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการได้สิ้นสุดลง เป็นการทำงานตามมติของคณะกรรมการ บบส. สุขุมวิท ที่ให้นางจุไรรัตน์ฯ ในฐานะที่เป็นกรรมการบริษัททำหน้าที่รักษาการในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ จึงไม่ถือเป็นการจ้างต่อเนื่องตามสัญญาเดิมโดยไม่มีกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๔๑^๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

^๑ หนังสือบริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด ที่ บบส. (กจ.) ๔๔๑๔/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การต่ออายุสัญญาจ้างกรรมการผู้จัดการบริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด

^๒ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การต่ออายุสัญญาจ้างกรรมการผู้จัดการรัฐวิสาหกิจ (เรื่องเสร็จที่ ๒๔๙/๒๕๔๗) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๖๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๓ หนังสือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน ที่ สกท. ๑๑๙๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๗ เรื่อง โครงสร้างและคณะกรรมการบริษัท

^๔ รายงานการประชุม คณะกรรมการ บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด ครั้งที่ ๙/๒๕๔๗ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๗

^๕ มาตรา ๕๔๑ ถ้าระยะเวลาที่ได้ตกลงว่าจ้างกันนั้นสิ้นสุดลงแล้วลูกจ้างยังคงทำงานอยู่ต่อไปอีกและนายจ้างรู้ตั้งนั้น ก็ไม่ตกจ้างไว้ ทานให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าคู่สัญญาเป็นอันได้ทำสัญญาจ้างกันใหม่โดยความอย่างเดียวกันกับสัญญาเดิม แต่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจจะเลิกสัญญาเสียได้ด้วยการบอกกล่าวตามความในมาตราต่อไปนี้

ประเด็นที่สอง เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า การทำงานของนาง จุไรรัตน์ฯ ไม่ถือเป็นการทำงานตามสัญญาจ้างต่อเนื่องตามสัญญาเดิม จึงไม่จำเป็นต้องให้ความเห็นในประเด็นนี้อีก

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๘